

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

4. Tertium Argumentum ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

mentia sequantur, dicendum est paternitatem non esse potentiam ad primum filium, sed essentialiter actualem relationem, seu respectum, & actualem rationem referendi: sed quod respectu vnus non est potentia, sed actualis ratio non potest esse respectu alterius actualis terminatio, propter maximam distantiam inter has duas formalitates, quæ nunquam coeunt in vnâ entitatem creatam, unde si respectu vnus est potentia respectu omnium debet esse potentia, & si respectu vnus est actualis tendentia & terminatio, respectu omnium debet esse talis, & minime respectu vnus actualis terminatio, & respicientia, & respectu alterius potentia ut respiciat: quod exemplis clarissimis demonstratur, quia intellectus Angeli est potentia respectu alienorū obiectorum, respectu sui non est actualis intellectio, sed est etiam potentia, imo respectu omnium obiectorum est talis, & quia actualis intellectio est actualis tendentia, & terminatio in obiectum, non est potentia respectu aliorum, & quia respectu vnus termini non est potentia vnio, sed potius actuale vnire, etiam est talis respectu omnium, & quia actio est actualitas respectu vnus termini, non potest esse potentialitas respectu aliorum: sed paternitas non est potentia respectu primi filij, sed actualis respicientia: ergo respectu secundi non potest esse potentia ad respiciendum dum præexistit ante illum: ergo quando actus est secundus filius non respicit illum, quia cni præexistenti negatur potentia, negatur etiā actus: sed paternitas dum erat in generante primum filium non erat potentia ad respiciendum secundum: ergo non poterat respicere, sicut quia equus non potest ratiocinari non ratiocinatur actu, & quia pater æternus non potest generare alterum Verbum, actu non generat aliud secundum Verbum Divinum: ergo quando respicitur secundus filius est ex vi secundæ paternitatis distinctæ à prima.

Confirmatur secundo, quia paternitas constituit patrem in genere causæ formalis: ergo constituit dando se totam: ergo in illa exhibitione exhauritur tota capacitas, & non ei reservatur aliquid postea tribuendum, quia in hoc distinguitur causa formalis à causa efficiendi, quod causa efficiens non tribuit, nec operatur statim omne quod habet: sed per partes operatur, & ideo effectus causæ efficiendi vocatur participatio, id est patrem capiens à causa; at vero causa formalis constituit suum effectum secundum omne quod habet, quia non operatur extra se, sed causat dando se totam ipsam; unde statim tribuit omne quod habet, & non remanet capacitas ad aliud tribuendum, cum in suo esse quod tribuit non sit aliud, & aliud esse quod possit successive tribuere, sed paternitas prima ita constituit, ut tribuat totum suum esse patri, & exhauriatur illa concessione, & tributione capacitas tota illius, ita ut si tunc aliquid non tribuit, est quia non potest, non quia reservat, sed dum non est genitus secundus filius non constituit formaliter hominem patrem illius, quia in prima constitutione exhausta est tota capacitas illius: ergo dum actus est secundus filius non potest constituere in ordine ad eum: ergo quando generatur secundus, non respicit illum: ergo alia relatio est ex vi cuius constituitur generans respiciens illum, & non ex vi primæ.

Confirmatur tertio ex Scoto, quando aliquid per aliquam formam est vltimate tale, eadem forma in eo existente semper est tale cum teste Phi-

losopho idem manens idem semper sit natum facere idem, ut quia manus est calida vltimate per calorem calore existente in manu semper est calida, quia ubi est causa formalis, ibi necessario est effectus formalis: sed relatio est forma, quæ subiectum illam habens est vltimate relatum ad aliud: ergo non potest manere eadem paternitas destructo illo filio, ad quem subiectum ordinabat, atque adeo cum destructo secundo filio, destruitur hoc quod est esse ad illum, destruitur etiam illa paternitas, à qua denominabatur, & constituebatur patet vltimate, respectu illius, ac antea cum existeret imo posset manere paternitas eadem nullo filio manente; unde effectus formalis ad aliud maneret sine alio, quod est summum absurdum; nam cum relatio sit forma, quæ vltimate subiectum constituit in esse actu relati ad terminum, ideo effectus formalis relationis ab illa inseparabilis in actuali exercitio referendi consistit, atque adeo actualem terminationem importat, cum enim relatio sit essentialiter actualis respectus, seu referentia subiecti ad terminum non potest intelligi in subiecto, quin actualiter sit referens, & sic exercitium relationis est inseparabile ab illa; unde totum suum exercitium secum simul importat ut vnio, ubi actio, & duratio: ergo si datur paternitas, cuius exercitium est aliquando respicere primum, & secundum, nam per vos de novo genito secundo filio, respicitur à prima paternitate semper illum ut quo respiciet, unde semper ac datur in generante constituet illum, ut respicientem actu, ut quod; unde antequam generetur secundus filius, respiciet actu illum pater: ergo antequam generet secundum filium pater est actu pater illius, quia actu respicit illum per paternitatem. Hæc autem omnia sunt summa absurda: ergo eodem modo est absurdum dictum adversariorum.

SVBSECTIO IV.

Tertium argumentum ponitur.

Tertio principaliter probatur, relatio multiplicatur ad multiplicationem terminorum adæquatorum; sed quibilibet filius est adæquatus terminus relationis paternitatis: ergo. Maior est evidens, quia sicut se habet potentia respectu obiecti adæquati, ita se habet relatio respectu termini adæquati; sed potentia multiplicatur si non ad multiplicationem obiectorum inadæquatorum, certe quidem ad multiplicationem obiectorum adæquatorum, ut sunt visibile, amabile: ergo licet relatio non multiplicaretur ad multiplicationem terminorum inadæquatorum, multiplicationem terminorum adæquatorum, & ratio evidens est, quia si terminus est adæquatus, æquat capacitatem, & implet terminationem, exhauritque totam sphaeram, & ordinationem relationis, ita ut tota satiatur terminatione ad illud obiectum, ita ut nec terminus possit terminare aliam relationem, nec relatio possit simul alium terminum respicere, nam si posset, superaret sua referentia illum terminum; unde talis terminus esset adæquatus, ut supponitur ab adversariis, & non esset adæquatus, quia superatur, & exceditur à respicientia illius, sicut ideo homo non est adæquatum obiectum intellectus, quia superat intellectus sua tendentia hominem, nam ultra hominem extenditur ad Angelum.

FFFFF 3 gelum;

